

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LXI. — Izdan in razposlan dné 26. oktobra 1892.

(Obsega števil. 181.—184.)

181.

Dopustilnica z dné 4. septembra 1892. l.

za lokalno železnico iz Častolovic čez Rychnov v Solnico.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladiměrski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjski in dolenski; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je mestna občina Rychnov na Kněžni zaprosila, da bi se ji dalo dopustiti, zgraditi lokalno železnico iz Častolovic čez Rychnov v Solnico ter po nji vršiti obrat, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist tega podjetja, imenovani koncesi-

jonarki to dopustilo na podstavi zakona o dopušćanju železnic z dné 14. septembra 1854. (Drž. zak. št. 238.), potem zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229), podeliti takó-le:

§. 1.

Mestni občini Rychnov na Kněžni dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo napraviti kot lokalno železnico od kakega mesta Avstrijske severno-zapadne železnice pri Častolovicah čez Rychnov in Solnico do Kvásin.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nasledne ugodnosti:

- a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredi; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, in napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sè začasnicami vred, za vknjiženje zastavne pravice na železničnoknjižnih enotah ali drugih nepremičninah, namenjenih v zagotovilo prednostnih zadolžnic, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnin za kupone, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo petindvajsetih let, računéč od današnjega dné.

§. 3.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računéč od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bo držala gorenjega rokú za gradnjo, dolžna je koncesijonarka dati zagotovilo, položivši kavcijo 5000 gl. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta položnina zapala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarki dodelí tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebnó na napravo z ozko raztečino in na znižano maksimalno vozno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Znesek resnične napravne glavnice, v katero se ne smejo vračuniti brezobrestni in nepovratni prispevki, ki jih bo morda dodelila dežela češka, potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prišteví interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prišteti napravní glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanji na svoj račun k orožnim vajam in priglédnim zborom, nadalje za vojaško stražno krdele civilnih sodišč dunajskih, za žandarmerstvo, in pa za vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonarka se zavezuje, da bo pristopila k dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, nadalje k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske, in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarko moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat.

Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali še le po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarko veljavo in moč, kadar se ji bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti ima koncesijonarka samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonarka je dolžna, pri oddaji služeb ozirati se v zmislu zakona z dné 19. aprila 1872 l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Koncesijonarka je dolžna, v slučaju mobilizacije in vojske vsak čas brez zahtévka odškodnine usta-

viti obrat v toliko in tako dolgo časa, kolikor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je potrebno za premikanje krdel ali druge vojaške operacije po kaki javni cesti, ki jo rabi železnica.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit b) zakona o dopuščanji železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računeč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesijonarke ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop roku ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanji železnic.

§. 10.

Koncesijonarka nima pravice, tretjim osebam prepustiti obrat po dopuščeni železnici, ako ji tega državna uprava izrečno ne dovoli.

Državni upravi je pridržana pravica, da smé po dopuščeni železnici sosebo tedaj, kadar bi ta zadobila neposredno zvezo s kako železnico, ki jo morda tedaj obratuje država, obrat na se vzeti ter voditi na račun koncesijonarke ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

V tem slučaju mora koncesijonarka državni upravi povrniti stroške, ki ji zares nastanejo iz obratovanja in katere bo eventuelno ustanoviti poprek.

Kako naj se sicer vodi ta obrat, vravnati bo s posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesijonarko.

§. 11.

Koncesijonarka ima dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati

cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrši samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odkodnina, katero bo opravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po naslednjih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po spredaj stojećih določilih najdeni poprečni donos naj potemtakem koncesijonarki država kot odkupnino za odkup železnice plačuje v še ostali trajni dobi dopustila v polletnih obrokih, dospevaločih vsako leto 30. dné junija in 31. dné decembra.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za $4\frac{1}{2}$ odstotno obrestovanje in za razdolžitev po državni upravi odobrene napravne glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj bodi odkodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesijonarke ná se prevzame dolžnost, plačevati obrestovanje in razdolžitev zajma, katerega bo koncesijonarka zastran nabave napravne glavnice vzprejela pri češki deželni banki.

3. Državi se pridržuje pravica, da tedaj, kadar se odkup opravi na podstavi poprečnega donosa v zmislu odstavka 1., plača kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnic, enako znesku glavnice, računč obresti od obresti, po $4\frac{1}{2}$ sto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 1. polletno.

Ako se država odloči to glavnic plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor

si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletji na dunajski borzi zaznamovali (notirali) o državnih zadolžnicah enake vrste

4. Izplačavši odkupnino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši tudi vozila in gradivne záloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne záloge, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov v obsegu, povečanem v §. 12., št. 4.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdrži koncesijonarka last pričuvnega záloga, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imela po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je ona sezidala ali pridobila po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob stroških koncesijonarke pošiljanjih, — kakorkoli se ji vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Komisar, ki ga morda postavi državna uprava, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje zastopa, kateri veljá za načelništvo družbe, in tam ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasprotni zakonom ali dopustilu, ali pak kvarni

javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačuje koncesijonarka, dokler se drugači ne ukrene, nobenega posebnega povračila v državno blagajnico.

Koncesijonarka se odvezuje zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na povračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadninsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastonj nabavlja in vzdržuje uradne mestnosti.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni upravi tudi pravica, da se po-prime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesijonarju pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državno-glavnem in prestolnem mestu dunajskem četrtega dné meseca septembra v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem in drugim, Našega cesarovanja štiriinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

182.

Dopustilnica z dné 15. septembra 1892. l.

za lokalno železnico iz Kapfenberga v Seebach-Au.

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski,

apostoljski kralj ogerski, kralj češki dalma-tinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saleburški, šta-jerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-sleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsbur-ški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je štajerski deželni odbor zaprosil, da bi se mu dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico iz Kapfenberga v Seebach-Au ter po nji vršiti obrat, vzvi-delo se Nam je, z ozirom na občo korist tega podjetja, imenovanemu deželnemu odboru to dopu-stilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) kakor tudi na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.) podeliti takó-le:

§. 1.

Štajerskemu deželnemu odboru dajemo pra-vico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico z ozko raztečino napraviti od postaje Kapfenberg na progi Dunaj-Trst c. k. priv. južne železnice v Seebach-Au na vznožji Seegrabna.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, do-deljujejo se nasledne ugodnosti:

- a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse po-godbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredi; nadalje za vse knjižne vpise na pod-

stavi teh pogodeb in listin, in napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat od časa, ko se začne ta obrat;
 2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.
- Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.
- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sè začasnicami vred, in pa za vključenje zastavne pravice na železničnoknjižnih enotah ali drugih nepremičninah, namenjenih v zagotovilo prednostnih zadolžnic, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi vsakega novega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na trideset let, računèč od današnjega dné.

§. 3.

Koncesijonar je dolžan, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računèč od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bode držal górenjega rokú za gradnjo, dolžen je koncesijonar dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primérno kavicjo v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta položnina zapala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesijonarju pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarju dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

Z ozirom na državno cesto iz Brucka na Muri v Marijino Celje, katera se bo upotrebljevala za napravo dopuščene železnice, mora se koncesijonar podvreči tistim pogojem, katere bo porazumno z glavnim nadzorstvom avstrijskih železnic predpisalo politično deželno oblastvo kot cestna uprava.

Kolikor bi se v napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, naj koncesijonar dobi privoljenje tistih, ki so dolžni té ceste vzdržavati, oziroma tistih oblastev in organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico, dajati privolitev v porabo ceste.

§. 5.

Koncesijonarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar veljavajo semkaj merèči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na napravo z ozko raztečino in na znižano maksimalno vozno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesijonarju se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredí posebno delniško družbo,

katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarja.

Izdaja prednostnih zadolžnic, katere se sméjo glasiti samó na avstrijsko veljavo, izključena je toliko in dotle, dokler se njih obrestovanje in razdolžitve ne spozná za stalno zagotovljeno po izkazilih, katera naj preskuša trgovinsko ministerstvo.

Nasproti pak se koncesijonarju priznava pravica, da izda prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanóví državna uprava.

Dividenda, ki pristóji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarné obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prištetí napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obrtnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja koncesija, po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava.

Družbina pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potu-

jočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanji na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom, nadalje za vojaško stražno krdelo civilnih sodišč dunajskih, za žandaremstvo, in pa za vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonar se zavezuje, da bo pristopil k dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, dalje k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarja veljavo in moč, kadar se mu bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti ima koncesijonar samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom na to, da je ta železnica napravljena z ozko raztečino, in pa na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonar je dolžan, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Koncesijonar je dolžan, v slučaju mobilizacije in vojske vsak čas brez zahtévka odškodnine ustaviti obrat toliko in tako dolgo časa, kolikor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je potrebno za premikanje krdel ali druge vojaške operacije po kaki javni cesti, ki jo rabi železnica.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računěč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega rokú izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesionarja ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop rokú ne mogel opravičiti v zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesionar nima pravice, tretjim osebam prepustiti obrat po dopuščeni železnici, ako mu tega državna uprava izrečno ne dovoli.

Državni upravi je pridržana pravica, da smé po preteku 15 let, računěč od dné, katerega se obrat prične, po dopuščeni železnici sosebo tedaj, kadar bi ta zadobila neposredno zvezo s kako železnico, ki jo morda tedaj obratuje država, obrat na se vzeti ter voditi na račun koncesionarja ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

Kako naj se vodi ta obrat, vravnati bo s posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarjem.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po naslednjih določilih:

1. Da se določi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, ki jih je podjetje imelo v času pred odkupom; po tém se izračuni čisti donos enega leta.

Ako bi bilo v času odkupa preteklo že sedem let, tedaj se pri preračunu poprečnega čistega donosa odbijejo čisti doneski najslabejših dveh let in potém se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Kadar bi pak po določilih 1. odstavka najdeni čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska,

ki je potreben za obrestovanje in počrtežno razdolžitev zadolžnic štajerskega zajma za deželne železnice, izdanih v dobavo resnične napravne glavnice, tedaj se ta za počrtežno obrestovanje in razdolžitev potrebni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odméro odkupnine.

Če se za podjetje, ki je predmet pričujoče dopustilnice, sestavi delniška družba, tedaj naj na mesto spredaj oznamenjenega letnega zneska stopi tisti letni znesek, ki je enak letnini, potrebni za obrestovanje in razdolžitev z dovolilom državne uprave izdanih prednostnih zadolžnic, s prišteto tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje delniške, po državni upravi za dopuščeno železnico dovoljene glavnice in za nje razdolžitev v času, dokler traja dopustilo.

3. Odškodnina, ki jo bode dati, bodi v tem, da se koncesionarju v še ostali dobi dopustila izplačuje donos v zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni slučaj, tamkaj navedeni letni znesek v poluletnih obrokih 30. dné junija in 31. decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnic, enako znesku glavnične, računěč obresti od obresti, po pet od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati polletno, ali pa vsaj enako nominalnemu znesku zadolžnic štajerskega zajma za deželne železnice, izdanih v dobavo resnične napravne glavnice.

Če se za podjetje, ki je predmet pričujoče dopustilnice, sestavi delniška družba, tedaj bodi spredaj omenjeno glavnično plačilo enako znesku prednostnih zadolžnic, katere niso o dobi odkupa po dovoljenem razdolžilnem črteži še razdolžene, prištevši glavnično, računěč obresti od obresti, po pet od sto na leto diskontovano vrednost onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. poluletno plačevati poleg zneskov, potrebnih za obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic, ali pa vsaj enako nominalnemu znesku delniške glavnice, dovoljene po državni upravi.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno

preteklem polletji na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila, gradivne zaloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaloge, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zalog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zalogov v obsegu, povedanem v §. 11., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 11.), obdrži koncesijonar lastni pričuvnega zaloga, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imel po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je on sezidal ali pridobil po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob stroških koncesijonarja pošiljanih, — kakorkoli se ji vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri velja za načelnístvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasproti zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pak kvarne javni koristi; toda v takem slučaju je komi-

sarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačuje koncesijonar, dokler se drugači ne vkrene, v državno blagajnico nobenega povračila.

Koncesijonar se odvezuje zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na povračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadninsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastoj nabavlja in vzdržuje uradne mestnosti.

§. 14.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridružuje se državni upravi tudi pravica, da se po prime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesijonarju pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državnoglavnem in prestolnem mestu dunajskem petnajstega dné meseca septembra v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem in drugim, Našega cesarovanja štiriinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

183.

Razpis finančnega ministerstva z dné 16. oktobra 1892. l.

**o vodstvu potrošninskega računa v žganjarnicah,
ki so krajno spojene s kako čistilnico za žganje,
katera je proglašena za prosti sklad.**

Na podstavi §. 101. v žganjarinskem zakonu z dné 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 95.) se porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom ukazuje to-le:

1. V žganjarnici, krajno spojeni s kako čistilnico za žganje, katera je proglašena za prosti sklad, naj se sploh ne opravlja knjigam ustrežajoči prenos v žganjarnici narejenega žganja, ki se vklada v mestnosti prostega skladu, ampak alkoholovo množino izdelka žganjarnice, ki se uradno poistini s koncem vsake mesečne zglasilne dobe, postaviti je med prejemke in jo zaračunati samó v potrošninskem računu, ki ga je pisati za žganjarnico; žganje pak, katero se je z vezjó potrošnine prevzelo od zunaj iz drugih žganjarnic ali prostih skladov za žganje, postaviti je med prejemke in zaračunati samó v potrošninskem računu čistilnice za žganje, katera je proglašena za prosti sklad.

Žganjarnico je takrat šteti za krajno spojeno s čistilnico, proglašeno za prosti sklad, kadar sta obé podjetji v isti skupini poslopj in imata svoje vhode iz skupnega dvorišča.

2. Pri vsakem odnašanji žganja mora podjetnik, oziroma njegov namestnik v dotičnem zglasilu povedati, ali hoče žganje odnesti iz žganjarnice ali iz krajno ž njo spojene, za prosti sklad proglašene čistilnice za žganje; na podstavi té povedi naj se potém opravljeni odnos vknjiži ali v tem ali v drugem izmed obojih potrošninskih računov.

Ob sebi se razume, da se za odnos iz svobodnega skladu ne smé zglašiti večja alkoholova množina, kakor se je vnesla vanj, vštevši na njo pripadajoči usušek.

O žganji, ki dohaja v čiščenje, pisati je ločene računske vpisnike za žganjarnico in za čistilnico žganja, proglašeno za prosti sklad.

3. Ovedbe o zálogah v podjetjih, o katerih je govor, opravljati je vselej za obá obrta skupno.

V ta namen je treba oba potrošninska računa predpisoma skleniti in ovedeti záloge, kar jih mora po knjigah biti v dotičnih podjetjih. Iz primerjanja vse knjigam ustrežajoče záloge, ovédene po računu, in vse v resnici tam najdene záloge se bodo pokazali kaki morebitni prebitki ali ubitki, katere je treba po méri ovédenih, knjigam ustrežajočih zálog zopet porazdeliti na oba računa.

Steinbach s. r.

184.

Ukaz trgovinskega ministra z dné 20. oktobra 1892. l.,

s katerim se v dopolnitev začasnega redú za plovstvo in porečno policijo na Donavi z dné 31. avgusta 1874. l. (Drž. zak. št. 122.) vkrepajo določila za pristajališče v Nussdorfu nad onim mestom, kjer se dunajski vodotok Donave loči od glavne reke.

V porazumu s c. k. ministertvoma za notranje stvari in poljedelstvo se ukazuje takó-le:

V posebnih določilih za Dolenje Avstrijsko z ukazom trgovinskega ministerstva z dné 31. avgusta 1874. l. (Drž. zak. št. 122.) izdanega začasnega redú za plovstvo in porečno policijo na Donavi naj se med poglavje II. „Določila za prevožnjo ladij veslenic in parnic pod mostom črez Donavo v Steinu“ in med dosedanje poglavje III. „Določila za dunajski vodotok Donave“ vtakne kot bodoče poglavje III. novo poglavje „Določila za pristajališče v Nussdorfu nad onim mestom, kjer se dunajski vodotok Donave loči od glavne reke“. To novo poglavje obsega nastopno ukazilo:

„Brez dovolila organov za nadziranje reke se na tem pristajališči ne smé v mér rečne širine poleg katere že tam stoječe ladije postavljati še druga ladija.“

Dosedanje poglavje III. postane vsled tega poglavje IV.

Ta ukaz zadobi moč z dném, katerega se razglasí.

Bacquehem s. r.